

7/6208

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

11.03/2009

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03 / 750/1397
Konu : Yazılı soru önergesi

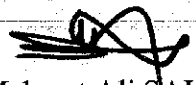
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 29/12/2008 tarihli ve A.01.0.
GNS.0.10.00.02-10623 sayılı yazı,
b) 08/01/2009 tarihli ve 36/47 sayılı yazı,
c) 11/02/2009 tarihli ve 535/822 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Iğdır Milletvekili Pervin Buldan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/6208 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiştir. Soru önergesine konu edilen hususlarda ilgili birimlerle yazışmaların devam ettiği ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceğinden bahisle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmi cevap örneği ilgi (c) yazımızla iki nüsha halinde gönderilmiştir.

7/6208 Esas No.lu soru önergesine, Bakanlığımıza iletilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan ek cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru önergesi ek cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/785/1466
Konu : Yazılı soru önergesi

14/03/2009

Sayın Pervin BULDAN
İğdır Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/6208 Esas No.lu soru önergesine, 11/02/2009 tarihli ve 536/823 sayılı yazımızla ilgili birimlerden talep edilen bilgiler iletilindiğinde ayrıca cevap verileceği bildirilmiş olup, soru önergesiyle ilgili cevap aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların maddî ve manevî varlıklarını geliştirmek, üretken, yapıcı ve topluma faydalı bireyler olarak kişiliklerini geliştirmek amacıyla uygulanan iyileştirme programları çerçevesinde; kurumlarda eğitim-öğretim, iş ve meslek eğitimi, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler ile psiko-sosyal servis faaliyetleri yerine getirilmekte olup; bu faaliyetler, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, sivil toplum örgütleri ve diğer kuruluşlarla işbirliği içinde, infaz hizmetlerinin daha çağdaş ve kaliteli hâle getirilmesi için çalışmalarını aralıksız devam ettirmekte, sosyal ve kültürel etkinliklerin artırılması için gerekli her türlü çabayı göstermektedir. Bu çabaların sonucu olarak, ceza infaz kurumlarımızda sohbet toplantıları ile sosyal ve kültürel etkinliklere katılan hükümlü ve tutuklu sayısında ve katılım süresinde artış olduğu somut olarak gözlemlenmektedir.

Öte yandan, sürdürülen yeniden yapılandırma çalışmaları kapsamında, bütün ceza infaz kurumlarında eğitim-öğretim, sosyal-kültürel ve psiko-sosyal faaliyetlerin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla "Standartlar Sistemi"ne geçilmiştir.

Standartlar Sistemi, ceza infaz kurumlarındaki eğitim ve iyileştirme çalışmalarının her kurum için nitelik ve sayısal olarak belirlenen esaslar çerçevesinde yapılmasını ve verimlilik esasına göre not verilmek suretiyle takibini ifade etmektedir. Bu şekilde, ceza infaz kurumlarında gerçekleştirilen sohbet dahil her türlü etkinliğin takibi, denetimi, geliştirilmesi ve varsa aksaklıklarının giderilmesi için gerekli izleme sistemi oluşturulmuştur. Her ceza infaz kurumuna ait çizelgeler, üçer aylık dönemlerde yılda dört kez tanzim edilerek Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne gönderilmekte ve bu işle görevlendirilen bir uzman ekip tarafından bunlar değerlendirilmektedir.

II- Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların beslenmesinde, 5275 sayılı Kanunun 72. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır." hükmü uyarınca işlem yapılmakta; kurumda hazırlanan yemekten hem hükümlü ve tutuklular hem de personel yararlanmakta; yemeklerin, yetişkin bir insanın günlük ihtiyacını karşılayacak vitamin ve kalori değerlerine sahip olması sağlanmaktadır. Bu bağlamda, kişi başı iâşe bedeli günlük 3,00 TL'den 4,00 TL'ye çıkartılmıştır.

Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklular ile personelin normal ve diyet yemeğinin Erzurum E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu mutfağında hazırlanarak kuruma gönderildiği; hasta hükümlü ve tutuklulara ise anılan Kanunun 72.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, kurum doktorunun gerekli görmesi ve yazılı olarak bunu belirtmesi durumunda, yine doktorun belirlediği zaman aralığında ve kurum imkânları elverdiği ölçüde yemek istihkakı yerine diyet yemeği verildiği belirlenmiştir.

III- Hükümlü ve tutukluların telefonla görüşme hakkını ne şekilde kullanacakları hususu, 06/04/2006 tarihli ve 26131 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 88. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan maddenin ikinci fıkrasının (f) bendi uyarınca hükümlü ve tutukluların haftada on dakika telefonla görüşme hakları bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların telefon görüşmelerini, anılan fıkranın (p) bendindeki, "Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak, hükümlünün Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının mahallinde yaptırılacak araştırma ile Türkçe bilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, bir daha hükümlünün aynı yakını ile Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmez." hükmü çerçevesinde yapmaları sağlanmaktadır.

Ziyaretler ise Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin 41. maddesinin birinci fıkrasındaki "Ziyaret esnasında görüşmelerinin Türkçe yapılması esastır. Ancak, hükümlü veya tutuklunun Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının Türkçe bilmediğinin tespit edilmesi halinde, Türkçe'den başka bir dilde konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmaların kurum güvenliğini veya kamu düzenini tehlikeye düşürecek nitelikte bulunması halinde haklarında idarî ve adlî işlem yapılır." hükmü uyarınca gerçekleştirilmektedir.

IV- Bakanlığımızca çalışmaları tamamlanan ve yürürlüğe konulması amacıyla 11/02/2009 tarihinde Başbakanlığa sevk edilen "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzükte Değişiklik Yapılmasına Dair Tüzük Tasarısı"yla, 20/03/2006 tarihli ve 2006/10218 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 88. maddesinin ikinci fıkrasının (p) bendinin;

"Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 88 inci maddesinin ikinci fıkrasının (p) bendinde kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin telefonla görüşmelerini Türkçe yapmaları ancak, hükümlülerin Türkçe bilmemesi ya da görüşeceğini bildirdiği kişinin mahallinde yaptırılacak araştırma ile Türkçe bilmediğinin tespit edilmesi halinde konuşmanın yapılmasına izin verileceği ve bu konuşmanın kayıt altına alınacağı düzenlenmiştir.

Uygulamada hükümlülerin telefonla görüşme yapacağı kişilerin Türkçe bilip bilmediğinin tespitinde bir kısım sorunlar yaşandığı göz önünde bulundurularak, yapılan değişikliklerle bu kişilerin Türkçe bilip bilmediği konusunda hükümlülerin beyanının esas alınması yeterli görülmektedir. Buna göre, hükümlünün telefonla görüşeceği kişinin Türkçe bilip bilmediğinin kolluk tarafından araştırılmasına gerek kalmamaktadır.

Bu şekilde yapılacak görüşmelerin kayıt altına alınmasına ise devam edilecektir. Bu kayıtların incelenmesi sonucu konuşmanın, suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişi ile Türkçe'den başka bir dille konuşmasına izin verilmeyeceğine ilişkin hüküm korunmaktadır. İncelenen kayıtlarda suç şüphesine ilişkin bilgilere rastlanması durumunda, Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi uyarınca, bunların, değerlendirilmesi için ilgili adlî makamlara bilgi verilmesi kamu görevlileri bakımından yasal bir zorunluluktur.",

Gerekçesiyle, "Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak, hükümlünün, kendisinin veya görüşeceğini bildirdiği kişinin Türkçe bilmediğini beyan etmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişiyle Türkçe'den başka bir dille konuşmasına izin verilmez" şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

V- Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde uygulamalar, yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Kurumlar, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları, infaz hâkimleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince yetkisi tanınan Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin ilgili organları tarafından ziyaret edilmekte ve usulüne göre denetlenmekte olup; ayrıca, hükümlü ve tutukluların da kurum idaresinin uygulamalarına yönelik şikâyet hakkı bulunmaktadır. Bu kapsamda yapılan tüm başvurular titizlikle incelenmekte ve her zaman gereğine tevessül edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan